

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Tisztul a láthatár.

Debreczen, márcz. 25.

(—s.) Végre valahára eljutottunk annyira, hogy a képviselőház majdnem három heti vita után eldöntötte a feliratnak sorsát. Ennyi idő kellett tehát arra, hogy a törvényhozás egy pusztán udvariassági actus megvitatásán tul essék, — melyhez mérten a reá fordított időt mi okvetlenül tulságos hosszúnak tartjuk, mert sokkal kisebb fontosságot tulajdonítunk a feliratnak, semhogy ne kellene sokkal okosabbnak és hasznosabbnak tartanunk, ha a t. ház drága idejét inkább törvényhozási teendőinek s köztük annyi égetően sürgős reformnak szentelné. Mert bizony a t. ház ideje nemcsak azért drága, mivel egy-egy napi ülés — amint valamely lapban olvastuk — az országnak 6000 frijába kerül, hanem főképp azért, mivel halaszthatatlan és nagyjelentőségű reformok megvalósításának küszöbén állunk.

Más államokban a feliratnak udvariassági actusán hamar átesnek, mert a politikai pártok nem használják fel alkalmul arra, hogy mindazt elmondják, ami későbbi, különösen pedig a költségvetési vita témái közé tartozik, amint ezt most nálunk tette az ellenzék. A felirati vitának hosszúra nyulását csakis az ellenzéki pártoknak köszönhetjük, mert az ő embereik beszéltek többet, s a szabadelvűpárt szónokai is csak az ellenzék provocációi folytán keltek védelmére mai közjogi viszonyainknak.

Mi tehát azon kérdésre, hogy tulajdonképen mi haszna is van ily hosszú felirati vitának, határozottan azt feleljük, hogy gyakorlati haszna, materiá is eredménye az országra nézve valóban nincs. De hát, ha az ellenzék így akarta, tu l'as voulu Georges Dandin, ám legyen; mi rebus sic stantibus is meg tudjuk ítélni a helyzetet s levonni belőle a consequentiákat. Ez pedig az, hogy a felirati vita mégsem egészen haszontalan, mert van s lesz nagy erkölcsi hatása.

Maguk az ellenzéki szónokok mondogatták azt már a vita elején, hogy a felirati tárgyalás tisztázni fogja a politikai helyzetet. Nos, hát ez be is következett, csakhogy nem oly irányban, a mint azt az ellenzékiek várták és óhajtották.

Nap nap után tisztul a politikai helyzet láthatára, mert nap nap után jobban

kitünik a szabadelvű párt imponáló szellemi fölénye az összes ellenzéki pártok fölött; napról-napra jobban kidomborodik a szabadelvűpárt szelleme, iránya, célzatai, mind jobban és jobban nyilvánul a párt önérzete és ereje.

És ez nagy erkölcsi haszon nem csupán a szabadelvűpártra, hanem magára a parlamentre és az egész országra nézve.

A felirati vita meggyőzhette az ellenzéki pártokat arról, hogy bármiféle kíséretbe is akarnának is fogni a parlamentarizmus megtámadására, egy erejében fölfriessült, összetartó, erős és egységes szabadelvű pártot találnának magukkal szemben, mely el van tökéelve teljes erejét latba vetni, hogy megmentse a parlamentarizmust és a közjogi kiegyezést. — Eddigélé ugyan ilyen fellépésre a szabadelvűpártnak szüksége nem volt, mert az ellenzék — elismerjük — a parlamenti tisztességes harcmodornak határait nem igen lépte tul, de hát semmi esetre sem ártott, hogy a szabadelvűpárt megmutatta fogait az ellenzéknek.

A kiegyezés ellen az ellenzéki pártok részéről folytatott küzdelmet, — mi egyszerűen szélmalom elleni harcznak tartjuk, mert bizony közjogi viszonyaink 25 évi fennállás és a nemzetnek beléjük vetett erős hite és bizodalma folytán sokkal szilárdabban consolidálódtak, semhogy akármily mérges ellenzéki támadások is eredménytelenül ne pattannának le róluk.

A két közjogi ellenzéki párt ellenvetései a kiegyezés ellen untig eléggé ismeretesek már, minélfogva azoknak ezuttal újbóli felsorolását nem tarthatjuk egyébnek üres szalma cséplésénél. Ellenben új tanokat hallottunk a nemzeti párttól a közjogi kiegyezés kifejlesztéséről.

Az új theoria azonban semmi hatást nem gyakorolt sem a parlamentre, sem a nemzetre, mert ezt csak nagy conceptióju tervekkel lehet elérni, holott Apponyiék programja alacsony röptű s kicsinyes és aprólékos kérdéseknek szór-szálhasogató felölelése. Nem első rendű létérdeket képviselő, nemzeti aspiratiók kifejezése, hanem tized rendű mellékkérdések gyűjteménye, melyeket oly vehementiával és nagyképűséggel tárgyal, mintha azokon fordulna meg nemzeti létünk és önállóságunk.

Ezért a parlamentnek s a nemzetnek nem kell Apponyi programja, hanem inkább kell Szapáry Gyulának s a liberális pártnak komoly reformmunkára irányzott actiója. S ezért utasítja vissza a

parlament s a nemzet az előbbit, s támogatja az utóbbit

Erre nézve jó volt, sőt szükséges volt a felirati vita, mert a politikai helyzet láthatárát megtisztította azon felhők-től, melyek a parlamenti vita egét az ellenzék magatartása folytán az országgyűlés megnyiltakor elborították, s most három nap mulva kiderült láthatárral meggyünk bele a költségvetés tárgyalásába.

Belföld.

Országgyűlés. A képviselőház szombati ülésében több kisebb jelentőségű jelentést és előterjesztést intézett e. Az ülés végén Neumann Armin interpellálta figyelemmel hallgatott szakszerű beszédben a pénzügyminisztert az osztrák veretű egyesületi tal éroknak Németországban történt forgalmon kívül helyezése tárgyában Wekerle Sándor pénzügyminiszter azonnal megadta a kielégítő választ, melyben ismertette álláspontját a kérdésben, felsorolta a tett és a teendő intézkedéseket s végül kijelentette, hogy a háznak is jelentést fog tenni a lebonyolítás eredményéről. A ház egyhangu ag tudomásul vette a miniszter választát.

Az ev. ref. zsinat Tisza Kálmán és Kun Bertalan elnöklete alatt folytatata tanácskozásait tárgyalás alá vevén az egyház és a kerekülői szülő fejezetet, amelyet élénk vita után csekély módosítással elfogadtak. Hasonlóképp elfogadták az egyházkerületekről szóló fejezetet is a segédlelkészek elhelyezésére vonatkozólag, Tisza István módosításával. A lelkész választásra vonatkozó rész a javaslat szövege szerint fogadtatott el. Szombaton értekezletet tartottak a zsinat tagjai s tárgyalás alá vette azokat az ügyeket, amelyek az ág. evang. egyház zsinatával együttesen lesznek elintézendők. Ezek közé tartozik a szuplikációk ügye, amelyre nézve a reformátusok értekezlete azt az álláspontot foglalta el, hogy a szuplikáció intézménye kiküszöbölendő. A katonai lelkészi állásokra vonatkozólag azt határozták, hogy ezek szaporítása csak igen csekély mértékben kívánatos s a katonai lelkészeknek kerületekbe való osztása nem szükséges. Az iskolai vallásoktatásra nézve azt kívánják, hogy a nem felekezeti ingyenes vallásoktatásáról az állam gondoskodjék.

Választások. Szolnokon Justh Gyula függetlenségű és 48-as párti egyhangulag képviselővé választott, miután a kormánypárt és az intelligencia teljesen félrevonult a küzdőtérrel.

Nyilatkozat

a debreczeni kath. gimnásiumról.

Debreczen, Márcz. 27,

Régi óhajtasom, jelenleg pedig komoly törekvésem, hogy a Debreczen sz. kir. város keblében mástélszázad óta fennálló kath. gimnásium elavult épülete ne csak megújittassék, hanem

fokonként nyolcz osztályúvá fejlesztessék. Azt reméltem, hogy ezen óhajtam és törekvésem köz-helyesséssel és támogatással találkozok, mert ezáltal városunk egy közintézzettel fogna gazdagodni.

Reményemben csalatkoztam!

A „Debreczeni Hírlap“ f. é. 70-ik számában y. s. aláírásával valaki szükségtelennek jelenti ki azt, hogy Debreczenben harmadik középiskola szerveztessék; sőt hivatkozva egy meg nem nevezett előkelő kath. mondására keltedek, hogy az átalakítás és tovább fejlesztéshez szükséges pénzösszeg előteremthető lesz.

Nem kicsinylem a sajtó hatalmát, s úgy tekintem ezen közleményt, mint hideg zuhanyt mely a buzgósság szikráját feleledése első percében szándékozik kioltani; mert ki támogatna egy meddőnek vélt törekvést? ki volna hajlandó anyagi áldozatot hozni egy szükségtelen tanintézet alapítására?

Azt hiszem, sikerülend nekem a zuhany hatásának gátot vetni mielőtt az eloltaná az ébredező buzgósságot. E tekintetben — úgy gondolom nyilvános tárgyalása ez ügynek felrészítőleg fog hatni s régi óhajtam és jelen törekvésem még nagyobb pártolásban fog részesülni.

Elősz'r is beszéljenek a számok:

Debreczen szab. kir. város kebelében a kath. vallású lakosok száma a következő fokozatos arányban növekedett: 1806-ik évben volt 900; 1827-ben 1232; 1850-ben 2200. 1870-ben 5887; 1880-ik évben a hiteles országos összeírás szerint 7047; 1890. évben a legújabb adatok szerint lat. szert. katolikus 8725, gör. szert. katolikus 1029 s így összesen a kath. lelkek száma 9754. Megjegyzendő, hogy ez a szám minimális; s ha tekintetbe vessük a helyi körülményeket s az összeírásnál előfordulható hiányokat s végre azt, hogy egy év alatt nevezetes betelepülések történtek, a fenti számot 10,000-re nagyítás nélkül ki lehet kerékiteni.

A lefolyt iskolai évben a kath. tanintézetekbe összesen 847 tanköteles iratkozott be, kik közül csak 318 a leány, 529 pedig fiú növendék volt; tekintve azt, hogy ha fiúiskoláink tanhelyiségei kifogástalanok, a gymnasium pedig nem csonka intézet volna, s nem széledne sok helybeli ifju más tanintézetbe, a vidékiek pedig többen esoportosulnának: ezen számot is ki lehet nagyítás nélkül 1000-re egészíteni.

Azt kérdelem: azon hitközség, melynek 10,000 hiva s 1000 tanköteles tanulója van, nem igényelheti-e azt, hogy kiegészített s minden törvény követeléseinek megfelelő középtaninté-

zete legyen. Sőt a helyi viszonyokat tekintve nem kötelesség-e még áldozatok árán is arra törekedni, hogy ilyen tanintézetet, ha eddig nem lett volna, most már létesítseu.

Egyházi, vallási speciális érdekeinket ez alkalommal nem fejtegetem; nem említem fel, hogy kath. vallású növendékeink csak kegyképen, csakis kétszeres tandíjfizetés mellett és csak azon esetben vehetik igénybe a más felekezeti középtanintézeteket, ha a kellő szám saját vallású növendékeikből bizonyos határidő alatt nem gyűl össze; nem hivatkozom a testvér-felekezet azon törekvéseire, hogy a nagy többség még a létesítendő egyetemet is felekezeti jellegűnek óhajtsa s minden tekintélyesebb város ugyan csak felekezeti felsőbb leány s közép fiú-tanintézeteket igyekszik felállítani; csak azon tényre hivatkozom, hogy a ref. jellegű tanintézet tul van népesítve s csak a nevelésiügy nyer az átal, ha városunk a parallel osztályok felállítására helyett egy méltó nemesen vetélkedő társintézzettel gazdagodik.

Ezen megokolásom erejéből látszólag sokat levon y. s. cikkirő urnak azon felemlítéséből, hogy az évtizedek óta vajdó, most is csekély számú tanítvánnyal rendelkező, a jelen évben a város által nagy áldozattal felépülő, állami által reáltanintézet, a középiskoláknak kiállításba helyezett egységekor a mostani gymnasiumokkal teljesen egyenlő tanintézet lesz, s így felesleges, szükségtelen a kath. gymnasiumot harmadikul fejleszteni.

Debreczen városának, talán nem egészen alaptalanul, hibául lehet betudni, hogy különösen a tanintézetekkel szemben mindig csak a jelentéket s a jövővel nem számol; lassan intézkedik s mire egy-egy iskolát felépít, már akkorra újabb szükségletek támadnak. Így leszünk a középiskolákkal is.

A város — különösen kath. vallású — lakosainak száma nem egyedül születés, hanem méginkább betelepülés által szaporodik. — A vasuti hivatalnokok összepontsítása, a dohánygyár létesítése a királyi tábla behelyezése, a katonaság létszámának felemelése sok családot telepít ezen város kebelébe; s így nem lehet attól tartani, hogy a három középiskola, különösen, ha az igényeknek megfelelő, néptelen marad.

A tízezer lélekből álló debreczeni kath. hitközség nem mondhat le azon előnyről, hogy a ref. felekezeti és állami tanintézet mellett saját vallásos jellegű közép iskolája legyen s tovább ne fejlessze azon tanintézetet, melyt a hitbuzgósság még azon időben alapított, mikor

—zen városnak csak egypár száz kath. vallású lakása volt.

Bővebb indokolást fölöslegesnek tartok! Nem kelt ez bizalmatlanságot az ugynevezett állami, közös, felekezetenküli tanintézetek iránt. Nem vonom kétségbe, hogy a középiskolák egységesítése sikerülni fog és czélszerűnek bizonyul de nyíltan kimondom azon meggyőződésemet, hogy a kath. hitközségön magában ellen vétene, ha lemondana középiskolájának továbbfejlesztéséről s nem követné a ref. felekezet példáját.

A vallási, egyházi, erköcsi és speciális indokokat itt nem sorolom fel! Csak még azt említem meg, hogy a magasabb műveltségű s nagyobb igényű szülők méltán kívánhatják, hogy ezen város kebelében különféle jellegű tanintézetek létesítsenek s gyermekeiket azon tanintézetbe helyezhessék el, melynek iránya, nevelési rendszere, vallási jellege egyéni óhajtsaikkal leginkább megfelel!

A szükséges pénz összegyűjtését sem tartom lehetetlennek. Nem egy új tanintézet alapításáról, hanem csak már egy létezőnek fokozatos fejlesztéséről van szó. A négy osztály további fentartása biztosítva van. Alkalmos helyiséget sem kell keresni s nem kell lebontandó házakat kétszeres áron összevásárolni. Az épület előállítás költsége tetemes ugyan de nem képezhető, hogy a fopapság áldozatkészségét és jótékonyágát ki ne terjeszse a debreczeni rom. kath. hitközség részére is. A hivekről sem tehető fel, hogy részvétlenül egészen elzárkózzanak; sőt reméni lehet, hogy a városi hatóság is, mely soha semmiféle tanintézet iránt nem tanusított rideg részvétlenséget, legalább építkezési anyaggal segíteni fogja a 10000 lélekszámból álló hitközségét. A tanulmányi s a szerzetsek vagyonából alakult s per eminentiam hasonló czéi elősegítésére rendelt val ásalapra is lehet appealálni! Ha a kormány azon összeget, melyeket a nagyváradi egyházmegye a tanulmányi alapba évenként befizet, ezen intézet javára utalja, s ezen tanintézetben szedendő tandíjak ugyanezen gymnasium fentartására lesznek fordíthatók, a felső négy osztály fentartási költsége biztosítva lesz.

Végül nem szabad szem elől téveszteni azt, hogy egy város műveltségi állapotának határozott hévmérője az, hogy minél több és jól szervezett középiskolával bírjon s megvalósulás esetén egy kath. gymnasium felállítására Debreczen városának kulturális fejlődését is hatalmasan dokumentálja, mert egy oly városban, mely-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Furcsa menyegző.

(Elbeszélés.)

Vértesi Arnoldtól.

Folytatás.

Nagy fő háborodásban hagyott hátra. Hát ezért jöttem én ide? Boszankodtam magamra, hogy rá hagytam magamat beszélgetni. Boszankodtam az öreg papra, a ki ide hitt. Boszankodtam mindenkire s szerettem volna itt hagyni ezt az egész akodalmat.

De aztán ismét más gondolataim támadtak. Még is jó, hogy eljöttem. Meg fogom akadályozni ezt a szerencsétlen házasságot. Igen, meg fogom akadályozni. Meg mondom ennek a vén zsarnoknak a véleményemet. Engem hiába vezet félre evvel a nyájas képmutatásával. Meg mondom neki tanulja meg, hogy egy szegény fiatal leány szive nem eladó portéka, amit csak úgy akarata ellen adhatnak akárkinek. Nem hogy az én jelenlétemben ezt a szegény leányt olyan férjhez erőszakolják, a kit nem szeret.

Oly bátorságot éreztem magamban, hogy ha ott lett volna szemem előtt, abban a pillanatban mindent elmondtam volna az öreg papnak. Ezzel az erős elhatározással aludtam is el, sokáig nyugtalan fölhevülten vergődve ágyamban; de reggel, mikor fölbredtem, a dolog

mégsem látszott egészen oly könnyűnek. Talán e öb a Magda anyjával beszélék? Bármily együgyűnek látszik is az az asszony, mégis csak anyja Magdának, az ő kötelessége leánya boldogtalanságát megakadályozni.

És lám, alig keltem föl, jön az az asszony s maga hozza a reggeli csokoládémat. Beszélgetésbe ereszkedem ve'e s lassankint nekibátorodik. Dicséri Magduskát. Csak a jó isten igazán szerencsét adna neki, mert megérdemli. Olyan áldott, engedelmes teremtmény az mint a bá'ány.

— De csupa engedelmességből talán még sem kellene férjhez mennie? — viszonzám.

Aggódva, ijedten nézett reám, oly bamba szemekkel, melyekből világosan kiolvashattam, hogy nem érti, mit akartam mondani.

— Szólt ta'án Magdus valamit?

Megnyugtattam, hogy nem szólt, csak én sejttem, mintha talán nem egészen s'ive választása szerint...

Kiderült az arca s szavamban vágott:

— Egészen a szive választása szerint... oh édes nagysád, egészen a szive választása szerint megy férjhez. Oh! abban nem volna hiány. Ahhoz megy, a kit szeretett. Már ilyen kis korában szeretete.

A kezével mutatta, hogy miyen kicsi korában. Az a fiatal ember tanította Magdust zongorázni és a milyen érzékeny szivű kis leány volt, hát már akkor beleszeretett.

Én nem tudtam fölöle semmit, — lógázza fejét a jó asszony; a főtisztelendő urambátyám

sem tudott. Hanem mikor most egy esztendője megtudta, én az hittem, nagyon meg fog haragudni, mert hát a fiatal embernek semmi állása sem volt, csak úgy élt leckék adásából, a mi nagyon sovány kereset itt nálunk ilyen kis városban. De főtisztelendő urambátyám nem szólt egy rossz szót sem a leánynak, csak megfogatta azt a szöke haját és azt mondta: no no, majd meglátjuk. És utána látott, hogy valami hivatalt keritsen a fiatal embernek, addig járt kelt, míg be nem tették az uradalmi számvéviséghez, a hol most ezerkétszáz forint fizetése van és ha az öreg számtartó meghal, hát ő jön a helyébe.

Csodálkozva hallgattam a Magda anyjának elbeszélését s mialatt a jó asszony, a ki most már bőbeszédű lett, elmondta, hogy a főtisztelendő bácsi milyen pompás staffirungot adott Magdának, milyen gyönyörű butorokat vett, milyen szép lakást fogadott, én azalatt magamban tündöve gondolkodtam: miért oly szomorú mégis az a fiatal leány? Szerlemből megy férjhez, ahhoz megy a kit ifju szive legelső lángjával szeretett és mégis szomorú!

III.

Az esküvő nagy fényvel ment végbe. A sok násznéppel megtelt a templom s legalább száz embere, ha nem többre, terítették asztalt a plébánia nagy udvarán, virágfüzérés sátor alatt. A jó kedvű esperes anyyi vendéget hívott hogy alig fért-ek el.

nek lakossága pár évtized múlva megközelekedni a 100,000-et: két gymnasium létesítése még akkor is nagyon hézagpótló, ha a tervezett középiskolai reform következtében a reáliskola is gymnásiumi jelleggel ruháztatnék fel.

Miután y. s. cikkíró ur a kath. felső leányiskoláról igen jóakarólag nyilatkozott: legközelebb ezen tervbe vett tanintézetéről én is — ha helyet adni szívesek lesznek a helybeli lapok t. szerkesztői — tájékoztatni fogom az érdeklődő közönséget.

Szakszó Rezső,
prepost-plébános.

Napi hírek.

— **A debreczeni egyház új lelkésze.** Üdvözöljük főt. Kiss Áron püspök urat a debreczeni ev. ref. egyház egyik, — legelső lelkészi állomásán. Tegnapról fogva ő egészen Debreczené. Istenének és egyházának szolgálatában eltöltött hosszú munkás életének hátralévő éveit mint püspök ésmint lelkész mint primus inter pares itt fogja elölteni mi köztünk és a mi javunkra itt Debreczenben, amelynek gyülekezete ezuttal is fenntartani kívánja azt a hagyományos szokást, hogy a legnagyobb legnépesebb és legtekiütélyesebb egyházkerület püspöke székhelyét a magyar kálvinizmus legerősebb városában foglalja el. Kiss Áron nem új ember előttünk és nem mint ösmeretlen jön ide közénk. Tudva van róla, hogy ő kitünő adminisztráló tehetség, ép oly kitünő a szervezésben, kitaró és szerencsés az alkotás munkájában; jeles szónok, aki tud a szívek mélyéig hatolni imádságával, tud a hitre és lélekre hatni predikációival. Ugy is mint püspökre, úgy is mint lelkészre, — ő lesz egyházi elnök elnök társa Simonffy Imre polgármester főgondnoknak a presbiteriumban — sok nagy és nehéz feladatok megoldására vár. Előzármatatunk a debreczeni egyház újra szervezésére és a kollegiumnak egyetemi rangvá emelésére. Ő bizonyára ezen nagy tervek szeretetét is magával hozza. Es noha három negyed század terhe nyomja az ő vállait; de az időnek és a munkának súlya alatt az ő vállalai még meg nem görnyedtek. A tettek vágya nem hamvadt ki szívéből és a munkabírás ereje még nem hagyta őt cserben. — Sokat várunk tőle. Adja Isten, hogy gyülekezetének új otthonának terveit és eszméit meg is valósíthassa!

*

A városháza nagyterme alig volt képes befogadni tegnap d. e. 10 órakor a választásra jogosított egyháztagok közül megjelenteket. — Polgárárszonnyok is sokan jelentek meg. Az egyház előkelő világi tagjai közül is sokakat ott láttunk élükön Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, a főgondnokot. A választást az esperes nevében Némethy Lajos lelkész, az egyh. megyei gondnok képviselőjében pedig Beké Mihály tanácsbíró vezette, Némethy Lajos megnyitja a lelkész választó közgyűlést; szót ad a választási előintézkedésekről. Ezután Somogyi Pál főjegyző felolvasta és röviden megmagyarázta a választási törvényeket. Majd felolvasta a lelkészjelölő küldöttség jegyzőkönyvét, melyből kiténik, hogy csak egyetlen egy jelölt és jelölt van: Kiss Áron porcsalmi lelkész és püspök. Zajos éljenzés csapott fel e név hallásakor. Mire Némethy Lajos megkérdezte a választókat: Kiss Áront akarják-e debreczeni lelkésznek megválasztani. — „Igen őt akarjuk.“ — „Eljen Kiss Áron!“ hangzott minden oldalról. Némethy Lajos másodszor is-

mételte a kérdést. A válasz ekkor is egyhangulag ugyanaz volt, mire n. Kiss Áron püspököt nagy lelkesedés között a debreczeni ev. ref. egyház egyhangulag megválasztotta lelkészül jeientette ki. Ezzel a választási eljárás befejeztett. A jegyzőkönyvet rögtön felvették és aláírták.

— **Ügyvédek bankettje.** A debreczeni ügyvédek tegnap délelőtt fényesen sikerült bankettet rendeztek a Bikában, az ügyvédi kamara elnöke a királyi tanácsossá kinevezett dr. Kola János tiszteletére. A debreczeni ügyvédek teljes számában jelentek meg; ezen kívül a kamara területéről más városok is szépen voltak képviselve úgy hogy talán ez az első eset, amikor a debreczeni ügyvédi kamara tagjai különböző helyekről összejöve a fehér asztalnál ilyen nagy számban találkoztak. Nyiregyházáról jelen voltak: Ferdicska Kálmán és Horovics Jakab. Nánásról, az ünnepelt elnök szülővárosából Berencsy János, dr. Nagy Gábor, és dr. Csuka Lajos. Karczagról Fodor Márton, és még Szolnokról, Bősörményből és más városokból 1—2 ügyvéd. Az első felköszöntőt Szilágyi Károly kamarai alelnök mondotta; igazán magvas szövegű beszéd kíséretében emelvén poharát dr. Kola Jánosra. Utánna Kola János állott fel és az ő ékesen beszélő nyelvvel festette az ügyvédi hivatást; Cicerótól kezdve máig vázolta az ügyvédi működés rendkívüli nagy fontosságát. Megköszönte az ünnepeltetést s kartársait ösztöztetésre, a jog és igazságszolgáltatásban való hathatóság közreműködésére serkentette. Majd Nánás város nevében dr. Nagy Gábor üdvözölte Kola Jánost, akit Nánás büszkeséggel nevez a magáénak. Mire Kola János azonnal válaszolt. Ferdicska Kálmán a nyiregyházi ügyvédek üdvözlését tolmácsolta. A társaság emelkedett hangulatban töltötte az időt, miközben gyönyörködött Szilágyi Imre és Ferdicska Kálmán hegedű játékában is.

A „Debreczen“ könyvnyomda részvénytársaság felszlik és a nyomda ahol a „Debreczen“ lapársunkat nyomtatják, a függetlenségi párt tulajdonába megy át. — A nyomda ezután a „Debreczen“ nyomdája címet vieli.

— **Az önkéntes tűzoltók** közgyűlése tegnap délután nem vezetett eredményre, amennyiben bár a tanácskozás a maga rendes keretében indult, de később oly elementáris erővel tört ki a zajongás, hogy az elnöki tekintély sem volt képes azt megfékezni, s midőn egy felebbezés tárgyalásánál az azt beadók egyike mint megbízott kijelentette, hogy a felebbezést visszavonja, az elnök annak az ügynek a tárgyalását berekesztette, akkor egy másik aláíró kijelentette, hogy — „de ő ám nem vonja vissza“, hanem az elnöki kijelentés ellen szavazást kér (!) — az elnök látván, hogy a tárgyalás tovább nem folytatható, a közgyűlést berekesztette. Ugy halljuk, hogy a parancsnokság hatósági beavatkozást fog kérni.

— **Megvendégelt részvényesek.** A debreczeni helyi vasút igazgatósága tegnap közgyűlés után arra kérte a részvényeseket, hogy szenteljék fel a vasut saját gépműhelyében készült új nyári kocsikat jöjjenek ki azokon a Nagyerdőre. Az öt csinos, szolid új kocsikból összeállított vonatra a városháza előtt ült fel a 45—50 főnyi társaság. Menetjegyét persze nem kellett váltania. Nem is késett valaki megjegyezni.

Ah ez nagyszorú. Hiszen mi részvényesek tulajdonképpen nem 4 frt. de 4 frt. 16 kr. osztalékot kapunk.

— De csak azok, akik jeleu vannak.

— Hát jöttek volna el azok is akik jelen nincsenek. Maguknak tulajdonsák ha az igazgatóság nem egyforma osztalékot ad.

A társaságban jelen volt, mint meghívott szakértők, az üzletvezetőség néhány elsőrangú hivatalnokai is Sággy Gyula üzletvezető igazgatóval. — A kocsik általános tetszésben részesültek. Igazán csinos alkotmányok és erősek, pedig nem is Nürnbergben, hanem a debreczeni helyi vasut gépműhelyében készítette Czedel Adolf gépész. Minden debreczeni munka rajtok, kivéve a nyers vasanyagot, meg a lámpákat. A kerekeket és tengelyeket is Debreczenben esz-

tergályozták; az asztalos munkákat Vibirál János helybeli asztalos műhelye állította elő. És a mi szintén nagy előny, darabonként csak 1500 frtba kerültek, míg ha külföldről rendel meg az igazgatóság, egy-egy 1800 frtba kerül; ezenkívül a munkadíjak is Debreczenben maradtak. — A gavallér igazgatóság az erdőn villásreggelihez vezette a részvényeseket. — Papp Gyuri bácsi terítette az asztalt. — A serry és a sör mellett csakhamar megeredtek a tóztok, Könyves Tóth Kálmán az igazgatóságot, Szepessy Gusztáv a vállalatot, a kocsikat előállító munkásokat és Czedel gépész Szepessy Antal Feischl Károlyt, Zádor Lajos Sággy Gyulát, Sággy Gyula a debreczeni kereskedői kart, Könyves Tóth Kálmán a „Debreczen“ és a „Debreczeni Ellenőr“ jelenlévő képviselőit Holländer Gyula Szepessy Antalt, Szabó Kálmán előbb K. Tóth Kálmánt, majd Kernhoffer Józsefet, Feischl Károly a helyi vasuton utazó közönséget köszöntötték fel. Ezután megadták a harangjelt és a társaság visszatért az erdőről.

— **Megvadult lovak.** Nagy riadalmat okozott tegnap reggel a piacon, mikor legsűrűbb volt ott az ember, két tüzes lónak megvadulása. A paraszt szekeren egy 18—20 éves vézna legényke ült, aki Széchenyi utca felől hajtott a lovakat. A központi kávéház előtt valamtől megriadtak a lovak és örült sebességgel visszafelé vágattak, de nem a kocsin uton, hanem a gyalogjáró aszfalton, ahol emberek és drága tükörű kocsikat táblák nagy veszedelemben forogtak. A lovak befordultak Széchenyi utcába az emberek kiabálásától még inkább neki vadulnak. Senki sem mert elbök állani. A kocsis legényke hanyatfekve és halálsápadtan megmeredt kézzel tartotta a gyeplőt. De karjai gyöngék nagyon gyöngék voltak a tártosok megfékezésére. A Des Combes Henrik épülő emeletes házában újra az aszfaltra tértek a lovak, de itt a szekér neki vágódott az állványoknak s a lovak is kifáradva lévén megállottak. A szekér rudja eltört. A kocsis pedig ijedtében szivgörcsöket kapott. A fogat Bányai István tulajdonosa.

— **Olcsó hus.** A debreczeni tisztviselő egyesület tagjai értesítettnek, hogy az egyesülettel szövetségre lépett új mézárszékben (kenyér piac 16 sz.) folyó hó 31-től kezdve husszükségeit kedvezményes áron beszerezhetik. A mennyiben a kedvezményes árat csak az egyesület tagjai vehetik igénybe, minden egyesületi tagnak az egylet ellenőrző könyvecskét a mely f. hó 31-ig minden d. u. 5—6 óráig a jogász és tisztviselői kör helyiségében azután pedig a pénztári órákon szerezhető meg. — Az Igazgatóság.

— **A debreczeni tornaegylet választmánya** kedden este 5 órakor a szokott helyen ülést tart, hogy a gyalogverseny rendezésének módzatai felett tanácskozzék.

— **Kutyaharapás.** Szombaton este a Várad-utcán egy katona kutyája megharapott egy 5 éves, Elek Józsa nevű fiút. A gyermeket orvosi ápolás, a kutyát pedig állatorvosi megfigyelés alá vették.

— **Gyűjtés az inségeseknek.** A kerületi kapitányságok tegnap befejezték a felvidéki inségesek számára megkezdett gyűjtést és pénzt tegnap átadták továbbítás végett a fő kapitányságnak. A négy kerület összes gyűjtés kitétt 289 frt 97, azaz kétszáznyolcvankilenc frt 97 krt.

— **Országos tanárgyűlés Budapesten.** A debreczeni állami főreáliskolától a tanári fizetés rendezése ügyében megindított mozgalomnak vezetését az országos középiskolai tanáregyesület vette át, melynek választmánya nagygyűlésre hívta egybe az egyesületnek minden tagját f. évi április 11-ére. E nagygyűlésen nemcsak az állami és kir. kath. intézeteinek tanárainak fizetéséről lesz szó, hanem bizonyára tárgyalni fogják a községi, felekezeti, szóval az összes középiskolai tanárok anyagi helyzetét; épen azért — amint halljuk — a gyűlésre nemcsak a debreczeni állami főreáliskola küld képviselőt, hanem az ev. ref. főgymnasium, sőt valószínűen a piarista algymnasium is.

— **Az első training.** Mint már jeleztük, a debreczeni tornaegyletnek a gyalogversenyen-

részt veendő tagjai vasárnap tartották meg az első traininget. 11. versenyző jelent meg, reggel 5 óra 15 perczkor indultak és 22 kilométer gyalogolás után 8 óra 4 perczkor érkeztek vissza és így 8 percz alatt tettek meg átlagosan 1 kilométernyi utat. A versenyzők kitünő kondícióban érkeztek vissza. A legközelebbi training ápril hó 3-án lesz s ekkor oda vissza összesen 30 kilométernyi utat tesznek meg.

— **A kereskedelmi akadémia ifjusága** szombaton este fényesen sikerül hangversenyt és bált rendezett a Margit-fürdő disztermében. A közönség a hangverseny minden egyes számát és a szavallatokat is zajosan megtapsolta. Hangverseny után a termet kiürítették és táncszobrába alakították át s kezdetét vette a bál, mely reggelig tartott. Az első négyest 90 pár tánczolta. A jelen volt hölgyek névsora: a következő: Füöp Józsefné, Fischer Ado fné, dr. Berger Ferenczné, dr. Lászlóné, Kállayné, Spitz Gyuláné, Nagy Gyuláné, Zivuska Ferenczné, Zimmermann Gyuláné, özv. Tóth Gyuláné, Györfly Adárné, Sarkadi Ado fné, Fábian L.-né, Mayer Emi né, Zalay Márkné, Szabó Józsefné, Kóbor Istváné, Lindenfeld Kálmáné, Bakányi Edéné, Czapek Péterné, Haselmayer Istvánné, Fejér Hermanné, Róth Jánosné, Békessy Lászlóné, Jánosiné, Roth Lászlóné, Szedák Józsefné, Lusztig Mihályné, Deutsch Albertné, — Lindenfeld Berta, Farkas Ion (Tokaj) Haselmayer nővérek, Fejér Mariska, Szabó Aranka, Szabó Margit Bányay Mariska Bányay Berta, Farkas Berta (Tokaj) Jolesz Jolán (Porosz ó) Czapek Klára, Zivuska Irén, Békessy Berta, Tanhoffer nővérek, Róth Irén, Zalay Aranka, Zalay Erzsike, Óváry nővérek Jónász Szeréna, Barazics Lenke, Vicsok Viktoria, Kálly Mariska Róth Irén, Szedák Ion, Weisz Fanni, Berger Irén, Berger Margit, Rosenfeld nővérek, Spitz Róza, Spitz Mária, Szita Evira, Fischer Frida, Ador Tekla, Lusztig Laura, Lusztig Emma, Deutsch Margit.

— **Püspök-ladányi ev. ref. lelkészé** tegnap 303 szótöbbséggel Eröss Lajos földesi lelkészt választották meg. A ladányiak kitünő lelkészt, kitünő szónokot nyertek Eröss Lajosban.

— **Gróf Dégenfeld József** főispán a ma reggeli gyorsvonattal Budapestre utazott, hogy részt vegyen a zsinat tanácskozásain.

— **Az iparos kör** tegnap délután 3 órakor tartott évi rendes közgyűlése a nagyszámúban megjelent tagok érdeklődése mellett és nyugodtan folyt le. — A kör megalakulása újabb 3 évre kimondatott elnöknek Serly Ede, alelnököknek Rössler Richárd, Jobbágy Imre, titkárnak Dr. Bakos Imre, jegyzőnek Fülkény Ödön, ügyésznek Vadon Sándor, pénztárnoknak Szedák József, körgazdának Bisotk Gábor, könyvtárnoknak Kerekes Albert egyhangulag megválasztották. A választmányi tagok névsorát is jövő számunkban közöljük.

— **Ö. T. Meghívás** — Miután a vasárnapi tüzoltó közgyűlés befejezhető nem volt felhívom a tüzoltó egylett alapító pártoló és működő tagjait, hogy jövő vasárnap 1892. évi április 3-án délután 3 órakor a városház kis tanács termében tartandó folytatódó közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek. — Tikos, fóp. helyettes.

— **Felolvasó ülés a főiskolában.** A főiskolai magyar irodalmi társulat tegnap d. u. sikerült felolvasó ülést tartott, melyen nők is igen nagy számban jelentek meg. Szőke Béla 1. th. Várady Antalnak „Szent nyomok a segesvári csataterén” című költeményét szavalta; Kun Béla 1. th. „Piros leány” című rajzát olvasta fel. Tóth Ede 4. th. a „Mankási rabot” szavalta, Rohoska József 2. th. Csokonai „Béka-egérharca”-nak elejét elevénitette fel. Hajdú Gyula 8 v. pedig a „Szerencsétlen flótás” című vig monológot szavalta. Taps volt bőven.

— **Köszönet.** Az izr. iskolaszék azon alkalomból, hogy az „István gőzhalom társulat az izr. iskola építkezési alapjának 50 frt az iskola pénztárának 10 frt továbbá az Első debrecz. takarékpénztár szintén az iskola pénztárának 10 frt, végre az Iparegyesületi takarékpénztár és hitel

intézet ugyancsak az iskola pénztárának 5 frt-nyi segélyt juttatni kegyeskedtek nevezett intézetek tek igazgatóságának ez uton is hálás köszönetet nyilvánítt.

— **Kinevezések a városházánál.** Gróf Dégenfeld József főispán a rendőri bejelentési hivatalhoz fogalmazóvá — mint értesülünk — gróf Csáky Adorjánt; közigazgatási gyakoronokká pedig a r. főkapitány mellé Boldisár Kálmán jogszigorlót nevezte ki.

— **Kémény tűz** volt vasárnap este 1/2 9 órakor a Frohner szállodában. Egyik kémény kigyuladt, de a gyorsan megérkezett tüzoltók eloltották mielőtt a tűz kárt okozhatna volna.

— **Comenius ünnep a kollegiumban.** Minden művelt nemzet, minden művelt társadalom hálaival ünnepli most az ember nevelés nagy apostolának Comenius Amos János emlékét. Most van háromszáz éve, hogy Morvaország egy kis falujában meglátta a napvilágot Comenius eredeti nevén Komenszky aki maga is úgy világitott maga nagy szellemével és műveivel a sötétségben, — mint nap az égen. — Ez a szegény, sorsüldözött, hányt-vertett életű cseh-morva protestáns lelkész adott egészen új irányt az iskolai nevelésnek, ő hozott be az elemi és középiskolákban új tanítási és nevelési rendszert, melyet a szemléletre, a gyakorlatra és a természetességre fektetett. Ő adta ki azt a nagy jelszót, még náunk magyaroknál is, hogy az iskolákban a nemzet nyelv legyen a tanítás nyelve. Az ő hatása rendkívüli és maradandó volt. Szellemének fénye még ma is átsugárzik az idők hosszu során; későbbi századok pedagógusai és humanistái az ő nyomdokain haladtak, az ő általa lerakott alapokon építettek tovább. E nagy ember születése 300 éves évfordulóját ma ünnepelte meg a debreczeni kollegium is, mely annak idején szintén érezte a sárospataki kollegiumot újjászervező Comenius hatását. Az ünnepély az oratóriumban folyt le, mely egészen megtelt előkelő közönséggel és tanuló ifjúsággal. Ott voltak: Simonffy Imre, Széll Farkas, Némethy Lajos, Kiss Albert, Könyves Tóth Kálmán, Beke Mihály, Eötvös Károly Lajos, Kovács Sándor t. főügyész, Fráter Imre, Vecsey Imre, a kollegium összes tanárai, a ref. felső leány és elemi iskolák tanítóit és tanítónőit teljes számban. Az ünnepélyt a főiskolai kántus nyitotta meg, elénekelt a „Vándor” című éneket. Ezután Joó István tanítóképződei igazgató lépett az emelvényre s ötnegyed óráig tartó nagyszabású beszédében méltatta Comenius Amos János működését és rendkívüli befolyását a nevelés és iskolai oktatásügyre. Rajzolta a kort, mely az ő felépését megelőzte; szemét tartott az ő több munkáin, amelyekbe korszakalkott eszméit és elveit foglalta írásba; nyomon követte a nagy paedagogus zivataros életének minden mozzanatát; kritikailag ösmertette az ő erényét és hibáit. Egy ily reformátort óhajt a szónok ma is oktatásügyünknek. Az emlékbeszéd vége különösen lendületes. A beszéd külön füzében is meg fog jelenni. A nagy tetszéssel foglaltatott felolvasás után a kántus elénekelt a Szózatot s ezzel az ünnepély véget ért.

— **Az iparos ifjuság önképző egylete** vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlést Vétessy Béla elnöklele alatt. A határozatképességet konstátálva, elnök a gyűlést megnyitotta s aztán felolvasták Beke Mihály elnök levelét, melyben az elnökségről lemond. Sajnos tudomásul vették. Ezután felolvasták a számadásokat, melyek rendben voltak s a felülvizsgáló bizottság jelentését megadott. Az évi jelentés felolvasása után módosították az alapszabályokat, melynek értelmében a betegséggel járó szegények. Ezután megejtették a tisztújítást. E szerint Serly Ede korelnöklele alatt megválasztották elnöké Tóth Kálmánt, alelnöké Vétessy Bélát és Boronyás Józsefet, titkárrá dr. Nagy Lászlót, II. titkárrá Kunbacska Istvánt, jegyzővé Kotsya Jánost, könyvtárnokká Kis J. Ferenczet, segédkönyvtárnokká Nosztray Lajost, gazdává Závillai Gyulát. Választmányi tagok lettek: Beke Mihály, Lőrincsik László, Grünwald József, Forgách Károly, Serly Ede, Huker József, L. Nagy Bálint, Szalay István,

Kecskés Albert, Weidner Gusztáv, Ács Imre, Nagy János, Balogh Sándor, Papp János, Deák Mihály, Surina Sándor, Iványi Károly, Jecs Antal, Asztalos Ferencz, Boránd György. — Végül Vétessy Béla alelnök indítványára tiszteletbeli tagokká megválasztották: Beke Mihályt, Lőrincsik Lászlót, Grünwald Józsefet, Serly Edét, Szalay Istvánt. Az elnökségnek bizalmat szavazott a közgyűlés és megbizta, hogy az alapszabályokat módosítsa.

— **Szerencsétlenség.** Tegnap délután a lóvonatu vasut a hatvan-utca szegletén a kanyarodásnál elütött egy tisztesseges öltözött asszonyt, a kinek a jobb lábát teljesen elvágta, úgy, hogy csak a bőr tartja a lábát. A vonat több lépésnyire húzta magával a szerencsétlen nőt, kinek e miatt az arca is egészen összetört. A nőt beszállították a közkórházba. — A vérfagyasztó szerencsétlenséget nagy néptömeg nézte. A nő neve Gyökér Mária, nánási lakos, kofa. A kórházba ájultan érkezett.

— **A „Csokonai kör”** szépitési szakosztálya Márczius 30-án d. u. 5 órakor a szokott helyen ülést tart. Tárty: 1. A szobor vasrácsra Schlick vasöntöde ajánlatai, 2. Az évi jelentés előterjesztése, 3. a milenium ünnepléséről eszmecserék 4. Folyóügyek.

— **A mi éhezünk.** Az éhínség nemcsak felvidékünk tótjai között, de határunkban is jelentkezett, egy mindenkitől elhagyott, 4 kis gyermekével özvegyen maradt fiatal családanya bánki kaszálóbeli lakosnő kunyhójában tette meg rémes látogatását. Egy elcsigázott rongyiban is jobb módra valló fiatal asszony tántorgott a tegnapi napon a mezőrendőr kapitányi hivatalhoz „egy kis segítségért”, szurtos kendőjét, melybe össze adogatott szalonna és kenyér hulladék darabok voltak, gondosan szorították magához. Kérdezősködés után könnyei előtörték, csak annyit tudott mondani „eladtam magamról mindent, nincs 4 gyermekemnek ennivalója.” A tisztesseges nyomor szőszegény, mégis sokat mondott e pár szóval. A hivatal illetékes helyen megtette a lépéseket, hogy az inséges nő segélyben részesüljön, de addig honnan nyújtson táplálékot a tördmagaának? Felhívjuk városunk nagylelkű közönségét az irgalom és ember baráti szeretet nevében, hogy lelmi, ruházati, esetleg pénzbeli segélyekkel a mezőrendőr kapitányt keressék föl, honnan a jó szív adományait a hivatal illetékes helyre továbbítandja.

— **Uj szikvizgyár** Feltűnést kelt utcáinkon pár nap óta egy csinos fedelecs kocsis, mely Szabolcs Kálmán gyógyszerész legújabb módszer szerint újonnan berendezett szikvizgyarából szállítja házakhoz a szikvizet. Ezen gyár a kiküldött orvos-rendőri felülvizsgáló bizottság által felülvizsgáltatott s mindennemű berendezése helyesnek és czélszerűnek találtatott. Egy részről azon körülmény, hogy a gyár a szikviz előállításához vagy tiszta mindennemű fertőtlenítésre káros hatású kén gyázkóztól másrésztől hogy a gyár Barnett és Foster a leghíresebb angolországi gépgyárostól beszerzett géppel van felszerelve és hogy a gyártás a tulajdonos szakszerű vezetése mellett történik s így ajánlhatjuk olvasóink szives pártolására. A tulajdonos czélja folyton a legtisztább, s legegészségesebb szikvizet pontosan egységes árk mellett mindenkinek házhoz szállítani.

— **Az Eötvös-Andrássy ügyet,** n mint előrelátható volt, békés uton intézte el a segédek tapintatossága. Eötvös Károly segédeként Károlyi Gábor gróf és Komjátty Béla képviselőket nevezte meg, miután Andrássy Tivadar gr. megbízottjai, Rohonczy Gedeon és Bokross Elek tudára adták, hogy nemcsak azért kívánnak tőle elégtételt, a mit Andrássy Gyula grófról mondott, hanem azért a hangért is, a hogy felülkel beszélt. Dében találkoztak a segédek s Eötvös barátai kijelentték hogy az egész dologban nem látnak okot a fegyveres elégtételadásra. Andrássy gróf megbízottjai is elismerték, hogy abban, a mit Eötvös megbízottjai atyjáról mondott, sértés nincsen, de kifogásolták a hangot, a melyet vele szemben használt. Rö-

vid tanácskozás után eloszlott ez az utóbbi aggodalom is, mire a két fél segédei kijelentették, hogy elégtételadásra csakugyan semmi szükség. Ilyen értelemben szerkesztették meg a jegyzőkönyvet is, a mely elintézetnek nyilvánítja az ügyet.

Közgyűlések.

Március 28.

A helyi vasút közgyűlése.

A debreczeni helyi vasút részvénytársaság tegnap tartotta évi rendes közgyűlését Szepessy Antal elnöklété alatt. Harminczegy részvényes gyűjtésére a városháza kis tanács-termében, akik 719 részvényt képviseltek és 476 szavazatra voltak jogosítva.

Szepessy Antal üdvözlővén a megjelenteket és konstátá van a határozatképességet, a közgyűlést megnyitja; a jegyzőkönyv vezetésére felkéri dr. Kemény Mór jogtanácsost; a szavazatok összeszámolására pedig Márton Imrét, Koncz Eleket és Weisz Lévit.

Felolvastatott az igazgatóság üzleti jelentése a múlt évről, valamint a felügyelő bizottság erre vonatkozó jelentése. Az igazgatóság jelentését lapunk szombati számában már bőven ismertettük s így felmentve vagyunk annak közlésétől.

A 14302 frt 54 krt tévő nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatnál Szepessy Gusztáv azt indítványozta, hogy az üzletvezető igazgatónak külön díjazást állapítson meg a közgyűlés és hogy a 3000 darab részvény után az 5-ik számú szelvény ellenében kiadati javasolt 4-4 frt osztalék ne május 1-től, hanem április 1-től kezdve fi-etessék ki.

Fischl Károly az indítvány első részéhez szólott, kijelentvén, hogy tavaly hozott közgyűlési határozat folytán az üzletvezetést az igazgatóság tagjai fölvtva és vállvetve teljesítik; milyen sikerrel, kitűnik a jelentésből. Külön üzletvezető-igazgató tehát nincs. Kéri a tava yi határozat fenntartását.

Szepessy Antal pedig az indítvány második részére vonatkozólag azt a felvilágosítást adta, hogy egy olyan vállalatnál, mely az ezreket nyolcz-tíz krajczáronként gyűjti össze, nehéz dolog 12000 frtot készenlétben tartani, azért, az igazgatóság javaslatát kéri elfogadni.

A közgyűlés azonban miután Zádor Lajos is ily értelemben szólalt fel, április 1-től kezdve határozta el a 4 frt osztalék kifizetését s egyuttal az igazgatóságnak és fe ügyelőségnek jegyzőkönyvbe foglalandó köszönettel a felmentvényt megadta.

Élénk vita támadt az igazgatóság azon javaslatára felett, hogy — mivel a 9040 frt 10 krt tévő törlesztési tartalékalap a jelenlegi alacsony kamatláb mellett csak keveset jövedelmez, az amortizáció pedig a tartaléknak 5%-kal való kamatoztatására van számítva és ezen alapnak rendeltetése kü önben is az, hogy abból idővel a részvénytőke lejjebb szállíttassék, illetőleg visszafizetessék a részvényeseknek, mivel továbbá a részvények ez idő szerint 70 forint árban ke nek, tehát a törlesztési tartalékalap részére ily részvények vásároltassanak a tartalékalap vagyonából.

Dr. Kemény Mór azon meggyőződésben van, hogy mivel a részvények javasolt vásárlásának a tőke leszállítása a célja a törvény is megengedi a részvények vásárlását. Ugyan ily értelemben beszéltek Szepessy Antal és Holländer Gyula, kijelentvén, hogy a törlesztési tartalék alap egészen külön jogi szemelynek tekintendő; hiszen a mérleg is elkülönítve kezeltetik ró a.

Szabó Kálmán emlékezte szerint a miniszter tette a társaság köteleességévé a külön törlesztési tartalék gyarapítását. A-onban a részvények összevásárlását a keresk. törvény határozottan tiltja.

Erre Kemény Mór előadja, hogy a miniszter eredetileg a társaságtól a részvény tőke amortizációját kívánta 48 év alatt, hogy minden részvényes visszakapja befizetett tőkét. Mert a miniszter azt hit e, hogy a vasut ingyen meg át 48 év után a város tulajdonába. De

felvilágosították a minisztert, hogy a város becsár szerint váthatja magához a vasutat. Mire a miniszter másként intézkedett. Ennél fogva a vasut értékéből nem szabad semmit kopás címén leírni; hanem annak ma mindig annyit kell érní, amennyit tegnap ért.

Fischl Károly tovább folytatja ezt a felvilágosítást. A miniszter — ugymond — nem engedte meg az árcsökkenési tartalék alap létesítését évi dotációval; de engedélyezte a külön törlesztési alapot, akár kisorsolás, akár tőke gyűjtés által. A társulat ezt az utóbbi módot választotta. S ily módon 9000 frtra növekedett már az alap, melyért most részvényeket kíván vásárolni az igazgatóság.

Zádor Lajos hozzájárul az igazgatóság indítványához; Sestina Lajos hasonló képen; ő példát is hoz fel arra, hogy a részvénytársaság részvényeket vásárolhat, ott van a salgotarjáni kőszénbánya r. társaság esete.

Márton Imre is elfogadja az indítványt, de csak úgy, ha az igazgatóságnak határvonal adatik, hogy mily összegig vásárolhat részvényeket.

Dr. Kemény Mór felszólalása után, hogy t. i. ez a határvonal, benne van az indítványban, ezt a közgyűlés elfogadja.

Ezután az igazgatóságból kilépő Holländer Gyula és Kardos László egyenként 430 szavazattal igazgatókká ismét megválasztatnak. — Felügyelőkké pedig Kernhof József (új); — az osztrák-magyar-bank debreczeni fiókjának főnöke) 451-, Kövy Lajos 430 és Ormódi Lajos 398 szavazattal megválasztatnak.

Ezzel a közgyűlés 11 órakor véget ért. Közgyűlés után a jelenlévő részvényesek az igazgatóság meghívása folytán a városháza előtt az új, helyben készült kocsikból felállított külön vonatra ültek és kimenek a Nagyerdőre, ahol villás reggeli várta őket.

Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Márc. 27.

A debreczeni ügyvédi kamara vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését dr. Kola János királyi tanácsos elnöklété alatt.

Dr. Kola János a közgyűlést következő beszéddel nyitotta meg.

Tisztelt közgyűlés!

A jelen évi r. közgyűlésünk megnyitása alkalmából szívből üdvözlöm T. szaktársaimat, s felkérem, hogy a előterjesztendő évi jelentést beható figyelmökbe méltatni sziveskedjenek.

Az ügyforgalom kamaránknál közelebbi időkben kü önösen a múlt év folyamán meglepő nagy mértékben gyarapodott, s ennek folytán a tisztikárnak és választmányának tevékenysége fokozott mérvben volt igénybe véve.

Az adminisztrációra tartozó ügyek mellett nagy számban merülnek fel panaszok s mindamellett meglepő eredménnyel constatalhatom, hogy őket csak ritkán adnak figyelmi eljárásra, mert legnagyobb részben tudatlanságból, s a panaszkodó felek félrevezetéséből, elámitásából származnak, mi világos jele annak hogy a zugirászkodás kiirntani fájdalom! sem nekünk sem a hatóságnak sehoggy sem sikerült.

Az új. rt. törvény 19 § értelmében a kamarák legfontosabb feladata a jogszolgáltatás és ügyvédség terén mutatkozó hiányok orvoslására s karszerű reformok életbeléptetésére törekedni, azt mi is kiváló feladatunknak tekintjük, a Bpesti ügyvédi kamara csak pár nappal előbb tartott közgyűléséből emelt szót az igazságügyminiszterhez, hogy a tömegesen készülő törvényjavaslatok véleményezés végett a kamarákkal közöltessenek, e végre már régebben fordultak oda felirattal, sőt a társ kamaráknál körirattal mozgalmat keltettünk ez irányban, elértük annak sikerét, mert e javaslatok már megküldettek, a büntető törvény módosításáról s az örökösödési eljárásról szóló tervezetek általandó bizottságainkban már tárgyalás alatt vannak. Sajnálom mostanra ide nem kerülhetek, de rövid időn egy rendkívüli közgyűlés tárgyává kell tennünk, következő fognak több tör-

vény tervezetek, felkérem t. kartár. hogy ezek tárgyalásánál teljes érdeklődéssel tevékeny részt venni sziveskedjenek.

Az ügyvédi kar erkölcsi tekintélyének emelésére — rég hangsúlyoztam — egyedüli hathatós eszköz a kartársak rokonszenves, barátságos solid összetartása, egy a hivatalos ügyködés mint a társadalmi érintkezés terén, ez fejtí azt a nemes versenyt, mely a tehetség és tudomány becsületes érvényesítését czélozva, kívánja a féltékenység és kenyéririgység aberratioit. Azt hiszem joggal mutathatok rá hogy köztünk e barátságos szolidaris összetartás örvedetes fejlődésben van, élő bizonyosságai ennek azok a kellemes összefüggések, melyek köztünk közelebb a társadalmi érintkezésben már gyakorlatiakká, s úgy szólván szükségessé váltak.

Nemkevésbé nélkülözhetlen az ügyvédek sikerének, az ügyvédi kar erkölcsi tekintélyének emelésére a birói karral fentartani azt a jó viszonyt, melyben egymást az igazságszolgáltatás egyenlő factorai gyanánt ismerjük, tiszteljük és becsüljük. E viszony fejlesztése — tapasztaljuk — legjobb uton van, az első folyamodásu bíróságaink tagjai — mind megannyi jelesek, s épen a közelebb nyert kitűnő fiatal erők, egyrészt az ügyvédi karból — e viszony ápolásában s fejlesztésében velünk egyértelemben működnek.

E mellett ki kell emelnem, a múlt évben a királyi tábla felosztásáról nekünk itt új korszakunk nyílt. E magas bíróságnak úgy, mint a kir. főügyészségek kebelében hazánk legkitűnőbb gyakorlati jogászaiban magas műveltségű férfiai vannak egyesítve. Hálásan ismerjük el, hogy e magas birói hatóságok méltóságos elnöksége és egész birói kara nem csak a hivatalban, de a társadalmi érintkezés is minket mint — express kifejezve — az igazságszolgáltatás egyenlő factorának fogadtatik el, hogy mélyen érzett köszönettel, tisztelettel tartozunk nekik azért, kinyilatkoztatjuk, hogy irányukban teljes és törhetlen bizalommal viseltetünk.

Felkérem t. kartársaimat, hogy ez örvedetes viszonyoknak — úgy saját körünkben, mint a birói karral szemben — fentartására s gyarapítására működni méltóztassanak.

Szilágyi Károly elnök felemlíti ezután azt a kitüntetést, a mely Dr. Kola Jánost érte a királyi tanácsossá történt kinevezéssel. Dr. Kola János 30 év óta működik az ügyvédi pályán becsülettel. Az ő kitüntetése emeli az ügyvédi kar méltóságát. Indítványozza, hogy ez a kitüntetés örvedetes tudomásul vétessék és a közgyűlés jegyzőkönyvébe igtattassék. (Eljenzés.)

Dr. Kola János elhárítani igyekszik magáról a neki tulajdonított érdemeket, a szives megemlékezést köszöni és fogadja, hogy méltó igyekszik lenni továbbra is az ügyvédi névre s az ügyvédség ügyét minden tehetségéhez képest előmozdítja. (Eljenzés.)

Ezután a jegyzőkönyv, hitelesítésére küldte Molcsányi Jánost és Juhász Ignácot mire aztán felolvasták a kamara évi jelentését, melyet fel fognak terjeszteni a miniszterhez. A felolvasott jelentés nagy tetszésben részesült és több helyen megjeleneztek, különösen ott, hol a derecskei járásbírósg felosztásáról és a debreczenvidéki járásbírósg létesítéséről volt szó. A közgyűlés a szép jelentésért dr. Nagy Lajos titkárnak köszönetet szavazott.

Komlóssy Arthur csak azt kérné, hogy a debreczenvidéki járásbírósg felállítását ne mint óhajjt, hanem mint határozott kérelmet említse fel a jelentés.

Ez az indítvány elfogadtatott.

Erre a jelentés több kisebb módosítással elfogadtatott.

A kamara számadása szerint a bevétel kitett 2716 frtot, a kiadás 2714 frt 65 krt s így a maradvány 1 frt 16 kr. Kovács József pénztárnoknak a felmentvény a közgyűlés elismerése mellett megadatott.

A kamara ügyésze előterjeszti, hogy a kiktől már birói uton sem lehetett megvenni a tagsági díjat, azok fegyelmi vizsgálat alá vonassanak.

A közgyűlés ez indítványt magáévá tette. Ezzel az ülés véget ért.

Tisztviselők önszegélyző egyesületének közgyűlése.

A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete tegnap Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnöklése alatt tartotta évi rendes közgyűlését. A 12 év óta fennálló egyesület zajtalanul bár, de híven teljesíti feladatát, hosszabb és rövidebb lejáratu kölcsönökkel, különféle kereskedésekben, gyógyszerárakban, fűrdőkben stb. kieszközölt kedvezményekkel könnyíti a tisztviselők megélhetését. Epen most pedig még olcsóbb hushoz is juttatja tagjait. Az egyesület valóban derék és pártolásra méltó munkát végez.

Az évi jelentésből kiemeljük a következőket: rendes tagok száma 184, rendkívülieké 9. Alaprészek száma 849, ebből 787 teljesen befizetve összesen 7921 frttal. A segély alap 781 frt 98 kr. a tartalék alap 1871 frt. 33 kr. a beruházási tartalék alap 237 frt. 93 kr. A vagyon 11558 frt 61 kr. A hosszulejáratu kölcsönök összege 1891 végén 8784 frt. 84 kr. a rövid lejáratuaké 1433 frt. 87 kr. a forgalom volt 53362 frt. Az egylet tagjai következő kedvezményeket élveztek: az összes gyógyszerárakban 10%, Kunz József és társánál 5%, Kardos Lászlónál 6%, Lám Sándor üveg és porcellán kereskedésében 6%, a Margit fűrdőben árkedvezményeket, Fodor és Gebauernél 5%-ot. Segélyezés összege 118 frt. A nyereség 329 frt. 97 kr. melyből osztalékra esik 4%. összesen 304 frt 96 kr.

A közgyűlés a jelentést elfogadta; a felmentvényt megadta. Az igazgatónak, titkárnak, pénztárnoknak, könyvvezetőnek fejenként 100—100 frt. díjazást szavazott meg. Tamássy Béla gyógyszerésznek pedig a kedvezményjegyek árusításáért köszönetet mondott.

A tisztújítás közfelkiáltás utján, egyező akarattal folyt le. Elnökké megválasztották újból Simonffy Imre polgármestert a aki sokféle elfoglaltsága miatt vonakodott ezt a tisztelet elfogadni, de a közbizalomnak Némethy Lajos kérésére végre is engedett. Áelnök: Bekényi Ottokár, igazgató Harmath Gergely, titkár Györy Kálmán, pénztárnok Pápay János könyvvezető Kubay Alajos. Az igazgatóság tagjai: Babó Miklós, Beczner Frigyes, Gergely Antal, Mészáros József, Pápay János és Fekete Sándor (új); póttagok: Kursinszky László, Bárdos Géza, ifj. Tikos József, Bieber Bernát és Lada Sándor. Feügyelő bizottság rendes tagjai: Handtel Vilmos, Szepessy Gusztáv, Zalai Márk; póttagja Tikos István.

CSARNOK.

El Konstantinápolyba.

Szokolai Korréltól

Az utazás az életnek egyik legkedvesebb gyönyörűsége. És a mellett egyik legtanulságosabb iskolája. Minő szívesen feledünk fáradást, kellemetlenséget, költséget, mikor élvezhetjük a sebességtől tovarobogó vonat abakából a szemünk előtt elsikló tájképeket, mikor fölkereshetjük a bájosnál bájosabb vidékeket, vagy pedig bámulhatjuk az emberi genialitás remek alkotásait és e ábrázolhatunk a régmúlt, érdekes századoknak romlásaikban is impozáns emlékeink.

Ilyenkor gyorsan röpülnek tova az órák, a melyek odahaza tán ólomlábon járkálnak. — Alig vesszük észre leszál az est s nehéz szívvel panaszkodunk miért olyan a rövid a nap. Másnap már korán reggel talpon vagyunk s folytatjuk ott a hol tegnap elhagytuk soha betelni nem tudunk a sok látnivaló al.

Minden utazás új, ismeretlen világba visz: Látkörünk terjed, ismereteink gyarapodnak. — Hiszen már az iskolában a kis gyerekek nevelésénél, nagy súlyt fektet a tanító bácsi a szemléltető oktatásra, mert a gyermek emlékébe csak az vésődik be maradandóan, eszeckéje egyedül azt tudja teljesen megemészteni a mit lát, a

miről szemlélés, tapintás révén szerez tiszta fogalmat. — Ilyen szemléltető oktatás a nagyoknak az utazás. Amiről képek, könyvek segítségével régen tudomást szereztünk, de lelkünkben gyorsan elmosódott, mindez egyszerre megelevenedik előttünk és örökre megtartjuk emlékeztünkben.

A legöregebb emberek szívesen és élénken beszélgetnek utazási benyomásaikról még akkor is, amikor egyébre már csak nagyon homályosan emlékeznek vissza. Magyarazza ezt az utazás alatt szerzett tapasztalatok maradandósága és a utazás gyönyörűségeinek intenzivitása. — Aki a könyvekkől töltötte meg ismereteinek táblázatát, annak műveltségéből mindig hiányozni fog valami; az a zománcz, a melyet csak az utazás adhat meg.

A sokat utazó embernek már a föllépése is egészen más, mint Kukoricza Mátyásé, a ki szülővárosának határát soha át nem lépte. — A világlátottság megtermékenyíti a fantáziát; az érintkezés a legkülönbözőbb nemzetiségű emberekkel leköszörüli a szögletességet és előkelővé teszi a modort az utazás nemes szorakozása fölvilanyozza a kedélyt. Valóban a kinek módjában volna az utazás, halálos bünt követ el, ha nem járja be a világot. Hiszen még a kornevillei márk is azzal ajánlja magát. Kétszer bejártam a világot.

Mi magyarok ujabban bizonyára többet utazunk mint régen, de még mindég nem eleget. Az utazás vágya még nem lön általánossá. — Nem érezzük a szükségét a világlátásnak ámbár ugyancsak reánk férne. Nehezen mozdulunk meg s mikor utazásról van szó inkább gondolunk a költségre és fáradtságra, mint a gyönyörűsége és a tanulásra. Pedig mindig több és több alkalom kínálkozik az olcsó kényelmes utazásra.

A vasutak kupéi a gőzök szalonjai megadják ugyszólván mind azt a komfortot, amint az otthon nyujthat. — Baross Gábor a genialis és népszerű kereskedelmi miniszter tudvalevőleg mindenre gondol s így természetesen az utazó kedv fokozásának szükségesége sem kerülhet el figyelmét. A zónával korszakot alkotott a vasut történetében de ez nem minde. A városi menetjegy irodák megteremtésével állandó utazó irodákat szervezett, a hol mindig mindenféle felvilágosítást tájékoztatást utazási terveket is a terveknek megfelelőleg összeállított jegyeket kap a közönség. Baross Gábor ennek az utazókra nézve olyan fontos intézménynek az élére Schwimmer Pál állította a ki szakismerettel és buzgósággal felel meg Baross Gábor kereskedelmi miniszter intenczióinak.

A miniszter különös érdeklődésének és gondoskodásának tárgyát képezik azok a társas utazások a melyeket Schwimmer Pál az utazók teljes megelégedésére szokott rendezni. Rendezett ilyen utazásokat Londonba, Konstantinápolyba, Párisba, Egyiptomba, Palestinába, Olaszországba.

A m: államvasutak városi menetjegy irodája most megint rendez egy nagyobb szabású utazást. — A kirándulás célja: Konstantinápoly. A husvéti szünnapokat lehet fölhasználni erre mert az indulás Budapestről ápr. 9-én d. u. 6 órakor lesz. Kinek szívében ne élne a vágy, láthatni Konstantinápolyt, ezt a bűvös bájos, csoda szép várost? A világ egyik legremekebb pontját.

A kelet iránt a vonzódást már ifju korunkban lelkünkbe csepegtetik azok a tündérmesék, melyeket oly kimeríthetetlen élvezettel olvasgatunk. Azok a regés benyomások soha teljesen el nem mosódnak s valahányszor halljuk emlegetni a keletet mindannyiszor megrezzen szívünkben egy fájdalmas érzés: meg kell e válnunk a világtól, mie őtt betettük volna lábunkat az ezeregy éjszaka honába, a kelet titokzatos világába? Ennek a mesés világnak gyöngye Konstantinápoly.

Nekünk magyaroknak kétszeresen kell éreznünk ezt a vágyakozást mert reánk nézve a kelet valóban nemcsak érdekes, de mérhetetlenül fontos is. Ismernünk kellene minél jobban a balkán félszigeti országokat és nemzeteket.

amelyekhez az érdekeknek annyi sok szála fűz. A konstantinápolyi utazás az igazi keleti élet képét tárja elénk a Boszporus partján azonföli végigvisz Törökországon, Bulgárián, Szerbián és modot nyujt ezeknek az országoknak, s nagyobb városaiknak (Drinápoly, Fii popel, Söfia, Nis, Belgrád) megismerésére, miután a jegyek 60 napig érvényesek.

Gyönyörűségben és tanulásban egyaránt gazdag utazás ez, aránylag olcsó pénzért, oda utazás teljes ellátással a vasuton Konstantinápolyig és Konstantinápolyban öt napig I. o. 195 II. o. 160 frt. A ramazán a mohamedán világnak a legérdekesebb hónapja. Ekkor a mohamedán napfölkeltéig mulat. A színházak, kincses vásárok, fényes ünnepek, s a zajos, derült élet színhelye ez: a ramazán idején lehet csak teljességében látni és tanulmányozni a török életet. Konstantinápoly utcái esténként elragadó látványt nyujtanak: mindenki siet, élvezni a gyönyöröket a melyeket a ramazán nyujt.

És még egy különös vonzereje van ennek a hónapnak: a szultán a ramazán közepe táján fényes kísérettel végig vonul a városon. Ez évenként egyszer történik meg és ennek az ünnepségnak pompáját hasonlítani s lehet a szelámlíkhöz. Szóval a ramazán ugyanaz Konstantinápolyra nézve, a mi Rómában volt a nagyhét a pápák világi uralma idején. Az idegenek ilyenkor ezrével és ezrével jönnek össze az Aranyzarv mellett a világ minden részéből, hogy gyönyörködjenek abban a ritka látványosságban, a melyet ramazánkor a khalifa székhelye nyujt.

Schwimmer Pál a ki Konstantinápolynak alapos ismerője és a török fővárosban széles összeköttetésekkel bír, miután testvére török konzul, azért tüzte ki az utazás indulását ápr. 9-ére, hogy a társaság éppen ramaza derekára érkezék Konstantinápolyba és még a császári felvonulást is láthassa. A programot azonfelül olyan czélszerűen csinálta meg, hogy öt nap alatt minden érdekes látnivalót meg lehet tekinteni és a társaság egészen tiszta képet szerzhethet magának erről a világ szép városról. — Bizonyosan mindenki feledhetetlen emlékekkel fog onnan visszatérni, a melyeken szívesen elmereng egész életén.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Alantirottak igazoljuk, mis erint a Dr. Kardos Samu és Mandel Márton urak között fenforgott becsületbeli ügy a mai napon jelenlétiünkben a lovagiasság szabályainak mindenben megfelelőleg elintéztetett.

Kelt Debreczenben 1892. márczius 28-án.

Dr. Kardos Samu ur	Mandel Márton ur
megbízottai	megbízottai.
Dr. Hollaender Dezső	Szikszay Gyula
Dr. Lófkovics Márton	Jablonzai Kálmán.

*) E rovatban közlötékert nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Üzlet átalakítás miatt
MINDEN CZIKK
 mélyen
 leszállított áron
 árusittatik.
Kunz József és Tsa.
 Debreczenben, kistemplom-bazár.

Kiadó boltok és lakások.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank nagyváradi-utcai kétemeletes új bérháza fölépült, s az összes lakások berendezése is végéhez közeledik.

Több bolthelyiség és lakás van még
kiadó;

ezek minden részletekben már megtekinthetők; bérelni szándékozik a bank üzleti helyiségében a délelőtti órákban értesítést nyerhetnek.

Hirdetmény.

A városi épületeknek f. évi mártius 30-án történendő haszonbérbe adása ellen felebezés adatván be: ennélfogva az árverés további intézkedésig elhalasztatik.

H.-Dorog, 1892. Márt. 26.

Farkas,
jegyző.

Kovács,
főbíró.

A lejobb szer avizibetegségnek minden következményei ellen, mint sárgaság, tüdőgyulladások, lélegzési nehézségek, májbajok stb. a híres

HYDROPSIN

(orvosok által ajánlva)

Grobsteins Seeapotheke, Gmunden, Oberösterreich
1 üveg ára gyógymethodussal 1 ffr csomagolással
1 ffr 20 kr.

Bernovits Gusztáv

okl. műépítész

Nagy-Czepléd-utoza, 2576.

elvállalja a magas és mély építészeti szakba vágó munkák szakszerei elkészítését u. m. építkezési vázlatok, tervek, távlatok, fűtés és szellőzési berendezések, tömeg és érték-számítások s költségvetések kidolgozását.

Az újabb kor vívmányait s az egészségügyi s szempontokat szem előtt tartva úgy a legkisebb valamint a legnagyobb munkáknál, oly annyira hogy a tisztelt építő közönség az általam készített építkezéseknél a legnagyobb biztosítékot nyeri.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni hogy az eddig Beke László czég alatt fennállott

NŐI ÉS FÉRFI DIVATÜZLETET

átvettük és azt egészen újjonnan rendeztük be.

Ajánlunk **igen olcsó árak mellett** legújabb divatu

női tavaszi és nyári kalapokat, nap és esőernyőket,

derékfűzőket, legyezőket, menyasszonyi koszorút és fátolt, keztyűket, női és gyermek harisnyákat, valódi szintartó **kötő és himző pamutokat,** himző selymeket s minden e szakmába vágó **rövidárut.**

BÉLLÉS NEMÜEKET, továbbá férfi ing, gallér és kézelőket, kalapokat, **nyakkendőket,** keztyűket, harisnyákat, zsebkendőket.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtunk tisztelettel

Erdélyi és Buzágh

Bazár és piacz-utca szelétén.

A Beke urtól átvett napernyőket és egyéb árukat **50%-kal gyári áron alól** árusítjuk el.

Hirdetmény.

A debreczeni izraelita hitközség és a debreczeni aut. orthodox izr. hitközség a Debreczen szab. kir. város területén kimérés alá adott mindennemű kóser szarvasmarha hus után kilogrammonként, valamint a levágott szarvasmarha, szurómarha, borju, juh, bárány és baromfi után darabonként fizetendő vávatási díjak és összes gabella illetékeknek 1892. ápril 15-től 1895. ápril 15-ig terjedő három évre leendő haszonbérletére ezennel nyilvános árverezést hirdet, mely 1892. márczius 31-én d. u. 3 órakor, a debreczeni izr. hitközség szentanna utcai üléstermében fog megtartatni.

Kikiáltási ár 11600 ffr.

Árverezni szándékozik kötelesek az árverezés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át mint bánatpénzt alulírott bizottsági elnök kezéhez letenni.

Az árverezés megkezdéseig az ajánlott összegnek számokkal és betűkben kiírt megjelölésével ellátott írásbeli ajánlatok szintén elfogadhatnak, melyek ugyancsak alulírott bizottsági elnökhez intézendők, hová a kikiáltási ár 10%-a mint bánatpénz külön borítékban szintén beküldendő. Az ajánlatban világosan kijelentendő, hogy az ajánlattevő az összes részletes az eddigieknél előnyösebb feltételeket, melyek a két hitközség irodáiban, megtekinthetők, jól ismeri s magát azoknak aláveti. Ugyanezen kijelentés a szóbeli árverezésem résztvevőktől is megkivántatik s az árverezési jegyzőkönyvbe az árverezés megkezdése előtt a résztvevők aláírásával beigattatik.

Kelt a debreczeni izr. hitközség és a debreczeni aut. orthodox izr. hitközség gabella jövedékének bérbeadásával megbízott közös bizottság 1892. márczius 25-én tartott üléséből.

FEISCHL KÁROLY
bizottsági elnök.

A avaszi idényre

nagy választékban
érkeztek raktárra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK,
fekete divatkelmék,
mindennemű diszek,

Zephirek, batiste,
atlas-satin,

mesó-voile-ok,
gyermek felöltők, ruhácskák,
NAPERNYŐK.

BRASSÓI POSZTÓK,
melyeket **igen olcsón** árusítunk el.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsater.

Min'ákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

.....
Egy a műkertészet

minden ágában jártas **műkertész**,
 helyét változtatni óhajtván, alkalmazást
 keres. Szíves megkeresések: **H. G.** post-
 restante Püspök-Ladány czimre kéretnek.
 .....

.....
TAVASZI IDÉNYRE

megérkeztek

nagyválasztékban:

férfi és **gyermek kalapok**,

női férfi és gyermek **cipők**,

fiu, leány és gyermek **öltönyök**,
 ágyterítők, paplanok és jata **függönyök**
kézi kosarak,

fehér és színes **férfi ingek**
 gallérok, kézélők és **nyakkendők**,
cretonok, **chiffonok**
 czérna és pamut vásznak, **finom asztalneműk**

igen nagy választékban

dus raktár folytán

felette olcsó árban

kaphatók

Schönberger Vilmosnál

Debreczen, városház épület.

.....
GYENES LAJOS

női divat raktára

Debreczen, főtér, városház-épület.

Ajánlja a tavaszi idényre:
NŐI RUHASZÖVETEKET

és diszeket,

GYASZKELMÉKET,

Toile, Ajour és egyéb mosó kelméket,

Csipke, szalag és pipere crikkeket,

DISZKÖTÉNYEKET,

Csipke függönyöket,

Francia, Hauschild, Hartlandi kötő és himző pamutokat

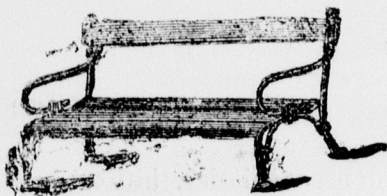
Rövidárukat,

Férfi fehérneműket és nyakkendőket

Sirkoszorukat,

Női ruhák etkészítését saját szöveteimből elvállalom.

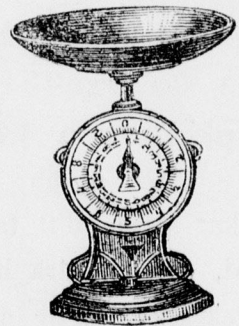
Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Valódi francia és angol szerszámok

minden iparúghoz
 minden darab mellett jótállás.

Rudvas, lemezek, **vastartányok**, legfinomabb öntött
 aczéllok és fémek.

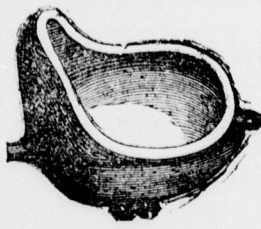
Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Agyag es vaskályhák, konyhák és öntött vaslapok.

Tizedes és egyensúly mérlegek, legjobb minőségben.

„**Kis óriás**” kézi tengeri morzsoló
 darabja 1 frt 75 kr.

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

Kirakat-ajtóaczélredőnyök

Legolcsóbb beszerzési forrás

TÓTH GYÜLA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA, vas nagykereskedés DEBRECZEN,
 VÁROSHÁZABAN.

